

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Säätiön Hallitus
Helsingin Sanomain Säätiö
PL 35
00089 Sanoma

Väliraportti Helsingin Sanomain Säätiölle:

Charlie bit my finger – Mitä uutismedia voi oppia YouTubesta?

Tutkimushankkeen johtaja: FT Johanna Sumiala

Johanna Sumiala
Dosentti, Viestinnän oppiaine
Sosiaalitieteiden laitos
09-191 24632
johanna.sumiala@helsinki.fi

Viestinnän tutkimuskeskus
Viestintä, Sosiaalitieteiden laitos
Valtiotieteellinen tiedekunta

Forskningsinstitutet för kommunikation
Kommunikationslära
Statsvetenskapliga fakulteten

PL 54 (Unioninkatu 37), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelin (09) 191 23752, faksi (09) 191 24849
<http://www.helsinki.fi/crc/>

PB 54 (Unionsgatan 37) 4, FIN-00014 Helsingfors universitet
Telefon +358 9 191 23752, fax +358 9 191 24849

Tutkimushankkeen kuvaus

Tutkimusprojektin *Charlie bit my finger! Mitä uutismedia voi oppia YouTubesta?* tavoitteena on selvittää millainen sosiaalinen media YouTube on ja mitä sellaista se kykenee tarjoamaan mihin uutismedia ei kykene? Vaikka uutismedia ja YouTube eroavatkin toisistaan monin tavoin, on niillä yksi merkittävä yhteinen nimittäjä. Ne ovat molemmat medioita, joiden välityksellä ja kautta ihmiset luovat käsitystä siitä, millainen paikka maailma on ja miten ja yksilöt liittyvät tuohon maailmaan. Projektissa tutkitaan YouTubea verkko-etnografian, eli verkossa tapahtuvan kenttätöön keinoin. Lisäksi tutkimuksessa kerätään täydentävä aineisto eli mediapäiväkirja kymmeneltä eri-ikäiseltä YouTube-käyttäjältä. Verkon sosiaalista elämää jäljitetään kiinnittämällä erityistä huomiota siihen, millaisten sisältöjen ympärille YouTubessa syntyy yhteisöllistä liikehdintää? Tavoitteena on hahmottaa YouTubelle tyypillinen medialogiikka ja tapa puhutella käyttäjänsä ja rakentaa sosiaalisia suhteita verkon käyttäjien välille. Tutkimuksen tulkintavaiheessa YouTube -tutkimuksesta nousevia havaintoja verrataan ja peilataan tutkimuksiin, jotka käsittelevät uutismediaa, sen tapaa puhutella yleisöään ja rakentaa sosiaalisia suhteita uutisten tuottajien ja vastaanottajien välille. Tutkimus avaa ja syventää ymmärrystä kommunikaatiosta sosiaalisessa mediassa. Työssä pohditaan, mitä nämä sisällöt paljastavat kaipuistamme ja tarpeistamme nykypäivänä, ja mitä ne kertovat tavoistamme liittyä toisiin ihmisiin ja rakentaa yhteenkuuluvaisuuden tunnetta, entä miten mediavälitteinen kommunikaatio voi palvella näitä tarpeita? Tutkimus tiivistyy pohdintaan sosiaalisen median ja uutismedian suhteesta: Mitä sellaista sisällön jakaminen YouTubessa voi tämän päivän ihmiselle antaa, mihin tiedon välittäminen, uutisen muodossa ei kykene.

Tutkimus toteutetaan Viestinnän tutkimuskeskus CRC:n puitteissa Helsingin yliopiston viestinnän laitoksella 1.1.2010 - 31.03.2011 välisenä aikana. Tutkimuksen tieteellisenä johtajana ja vastaavana tutkijana toimii tohtori Johanna Sumiala Helsingin yliopiston viestinnän laitokselta ja nuorempana tutkijana VTM Minttu Tikka Helsingin yliopiston viestinnän laitokselta.

Tutkimushankkeen eteneminen

Projekti käynnistettiin 1.4.2010. Minttu Tikka aloitti palkattuna tutkijana projektissa 1.4.2010 ja Johanna Sumiala 1.4.2010.

Projekti on edennyt tutkimussuunnitelman mukaisesti viisiportaisesti.

Ensimmäinen vaihe: Kevät 2010 käytettiin aihepiiriin perehtymiseen, esietnografian tekemiseen YouTubessa ja alan kirjallisuuden hankintaan. (Antropologisesti suuntautuvaa

median ja journalismin tutkimusta on tähän mennessä harjoitettu Helsingin yliopistossa hyvin vähän, joten alan tuoreinta kirjallisuutta oli saatavana niukasti.)

Toinen vaihe: Aineiston keruu toteutettiin huhti–toukokuussa keräämällä Gaza-flotilla uutisaineisto YouTubesta. Aineistoa koostui kenttäpäiväkirjahavainnoista, videoista, ”ruutukaappauksista” ja näistä tehdyistä määrällisistä ja laadullisista analyyseistä. Aineiston hankinnasta vastasi pääasiassa Minttu Tikka Johanna Sumialan ohjauksessa.

Kolmas vaihe: YouTube -aineiston auki kirjoittaminen aloitettiin toukokuussa ja sitä jatkettiin kesäloman jälkeen elokuussa. Kesän aikana työstiin myös neljä konferenssisitelmää.

Neljäs vaihe: Gaza-flotilla -uutisen tutkimustulosten analyysi ja tulosten kirjoittaminen käynnistettiin syyskuussa. Tulosten kirjoittaminen ja tulkinta jatkuu edelleen. Ensimmäinen artikkeli on julkaistu Immateriaalioikeusinstituutin IPR-info lehdessä. Artikkelin journalismikritiikin vuosikirjaan on tekeillä, samoin kuin ensimmäinen kansainvälinen artikkeli.

Projekti tuottaa hankkeen päättymiseen mennessä 2-3 suomalaista artikkelia ja 2-3 kansainvälistä artikkelia, jotka käsittelevät YouTubea uutismediaan.

Viides vaihe: Tutkimusprojekti tuottaa yhden kv-seminaarin, *News in Crisis*, joka pidetään 18.3.2011. Seminaarin järjestelyt on aloitettu marraskuussa.

Julkaisut:

Tikka, Minttu & Sumiala, Johanna (2010) YouTuben medialogiikkaa etsimässä. (tulossa) *IPR-info*, 5/2010.

Tikka, Minttu & Sumiala, Johanna (2011) ”Broadcast Yourself – Flotilla News!” Media-antropologia YouTube -uutisesta. (Tulossa) *Journalismikritiikin vuosikirja 2011*.

Sumiala, Johanna & Tikka, Minttu (2011) ”Broadcast Yourself – News!” A media ethnographic analysis of YouTube as a news media”. (Tulossa) *Journalism Practice*.

Sumiala, Johanna & Tikka, Minttu (2011) Globalized Fears – Circulating Imaginaries of Violence on YouTube. (Tulossa) *Social Anthropology*.

Sumiala, Johanna & Tikka, Minttu (2011) News on YouTube – Exploring elements of participatory journalism on YouTube news. (Tulossa) *New Media and Society*.

Sumiala, Johanna & Tikka, Minttu (2011) Flotilla News as a Media Event. (Tulossa) *European Journal of Communication*.

Key note –luennot:

ISA XVII Sosiologien maailmankonferenssi, Göteborg 11.–17.6. 2010.

Konferenssiesitelmät:

Mediatutkimuksen päivät, Turun yliopisto 4-5.2.2011

ECREA eli Eurooppalaisen viestinnätutkimuksen 3. konferenssi, Hampuri 12.–15.10.2010
(Sumiala yhdessä Anu Kantolan kanssa)

EASA eli Eurooppalainen sosiaaliantropologien yhdistyksen 11. konferenssi, Irlanti/
Maynooth 24.–27.8.2010.

7. Kansainvälinen Media, Uskonto ja Kulttuuri -konferenssi, Toronto 13.–19.8.2010.

Viestinnän tutkijoiden ja oikeustieteilijöiden seminaari. Kansainvälisen talousoikeuden
instituutti/Katti, Helsingin yliopisto, 17.5.2010.

Suomen antropologipäivät, Helsingin yliopisto, 11.-12.5.2010.

Muut aktiviteetit (valikoima luennot, haastattelut jne.)

- *Luento Satakunnan journalistit (6.11.2010)
- *Luento Hämeen ammattikorkeakoulu (2.11.2010)
- *Luento Mikkelin ammattikorkeakoulu (1.11.2010)
- *Luento Metropolia ammattikorkeakoulu (30.9.2010)
- *Haastattelu Yle Radio 1 (11.6.2010).
- *Haastattelu MTV3 Huomenta Suomi (9.6.2010).
- *Haastattelu Yle Radio 1 (10.5.2010).
- *Haastattelu Helsingin Sanomat (8.5.2010).
- *Haastattelu STT (7.5.2010).

Liitteet

- Varainkäyttö- ja henkilövuositiedot
- Tapahtumaraportti
- Työajan kohdentaminen - projektin tuntikertymät

Helsingissä 28.1.2011

Johanna Sumiala